

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 32D/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9621200115
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Fečík
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:9621200115.1

Rozhodnutie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v disciplinárnom senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Fečíka (sudca spravodajca), sudcov JUDr. Anity Filovej a JUDr. Michala Matulníka, PhD., prísediacich sudcov JUDr. Zuzany Čížovej a Mgr. Marcela Drgona, v disciplinárnej veci o návrhu P. B. O., sudcu H. Q. B. D. na určenie neplatnosti písomného napomenutia predsedu Okresného súdu Bratislava I sp.zn. Spr 572/21 z 23.6.2021, na neverejnom pojednávaní konanom 14.11.2022 takto:

rozhodol:

Disciplinárny senát podľa § 117 ods. 8 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov určuje písomné napomenutie predsedu H. Q. B. D. sp.zn. Spr 572/21 z 23.6.2021 za n e p l a t n é.

odôvodnenie:

1. Predseda H. Q. B. D. vydal pod sp.zn. Spr 572/21 dňa 23.6.2021 „Napomenutie predsedom súdu podľa § 117 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z.z.“(ďalej aj „písomné napomenutie“).

2. V písomnom napomenutí bolo vo výrokovej časti uvedené nasledovné: „Predseda H. Q. B. D. P. P. U., X.. dňa 23.06.2021 v Bratislave v disciplinárnej veci P. B. O., sudcu H. Q. B. D., takto rozhodol podľa § 117 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov postihuje sudcu H. Q.L. B. D., P. B. O., nar. XX.XX.XXXX, písomným napomenutím.“

3. V odôvodnení písomného napomenutia predseda H. Q. B. D. uviedol, že: „dňa 21.05.2021 som ako predseda H. Q. B. D. vykonával spolu s riaditeľkou správy súdu H. Q. B. D. dohľad nad dodržiavaním pandemických opatrení nariadených Vyhláškou č. 206/2021 Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia k povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest zo dňa 13. mája 2021, ktorá je zverejnená vo Vestníku Vlády SR. V čase 10:22 sme spolu s riaditeľkou správy súdu vstúpili do pojednávacej miestnosti č. 36 na H. Q. B. E., kde ste pojednával trestnú vec vedenú pod sp. zn. 1T/7/2015 a sadli sme si na miesta určené pre verejnosť. Následne som Vás upozornil, že ako predseda súdu vykonávam hospitáciu na hlavnom pojednávaní o čom som žiadal vyhotoviť záznam v zápisnici o hlavnom pojednávaní. Zároveň som Vás upozornil, že nemáte prekryté horné dýchacie cesty čím porušujete platnú právnu úpravu, konkrétne § 2 ods. 1 Vyhlášky č. 206/2021 Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia k povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest zo dňa 13. mája 2021, ktorá je zverejnená vo Vestníku Vlády SR. Hospitáciu predsedu súdu spolu s riaditeľkou správy súdu, ste do zápisnice poznamenali, upozornenie o neprekrytí Vašich horných dýchacích ciest ste v zápisnici nepoznamenali, ale moje upozornenie je zrejmé zo zvukového záznamu, ktorý je súčasťou spisového materiálu. Dňa 08. 06. 2021 mi ako predsedovi Okresného súdu Bratislava I bol doručený úradný záznam spísaný F. P. O. - povereným zastupovaním riaditeľa odboru dohľadu nad súdnictvom Ministerstva spravodlivosti SR, ktorý spísal na pojednávaní v pojednávacej miestnosti pracoviska H. Q.L. B. D., F. XX, B. vedeného Vašou osobou vo veci 30Cb/30/2019, kde sa zúčastnil ako verejnosť, pričom uviedol, že ste vykonával predmetné pojednávanie bez rúška/ akéhokoľvek prekrytia dýchacích ciest.“

4. Na základe uvedeného predsedu H. Q. B. D. následne skonštatoval, že: „Vaším konaním minimálne na hlavnom pojednávaní konanom dňa 08. 06. 2021, ktorých znenie je vyššie uvedené, ako aj Vaším ďalším vedením hlavného pojednávania po hospitácii predsedom súdu dňa 21. 05. 2021, ste sa dopustili úmyselného konania, ktoré je podľa môjho názoru kvalifikovateľné ako naplnenie disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kedy Ste úmyselne nerešpektovali všeobecne záväzný právny predpis. Z uvedeného hľadiska mám za to, že Ste sa dopustil disciplinárneho previnenia podľa § 30 ods. 11 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov je "Sudca je povinný dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa osobitného zákona; 11aa) na účely bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa sudca posudzuje ako zamestnanec." v kontexte podľa § 116 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov disciplinárnym previnením je, zavinené nesplnenie alebo porušenie povinností sudcu. Mám za to, že vaším úmyselným správaním bola na pojednávaniach konaných dňa 21. 05.2021 a 08. 06. 2021 porušená povinnosť sudcu podľa § 30 ods. 11 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktoré Vám ukladá vyššie uvedený zákon. Napriek vyššie uvedenému mám za to, že vzhľadom na okolnosť, že zo strany účastníkov konania, systému prokuratúry SR nebol doposiaľ predsedovi súdu podaný žiadny podnet na prípadnú nevhodnosť a nezákonnosť Vášho konania, považujem toto písomné napomenutie za dostatočný postih, a tým pádom, za pre mňa preukázané Vaše konanie v rozpore s platnou právnou úpravou, ktoré momentálne prísnejší disciplinárny postih nevyžaduje.“

5. Písomné napomenutie predsedu H. Q. B. D. bolo P. B. O. doručené dňa 23.6.2021.

6. Dňa 7.7.2021 bol pôvodnému disciplinárnemu senátu Súdnej rady doručený návrh P. B. O. (ďalej aj „navrhovateľ“) na určenie neplatnosti písomného napomenutia. Uvedenej (disciplinárnej) veci bola pridelená sp.zn. 4Ds 1/2021 a listom disciplinárneho senátu sp.zn. 4Ds 1/2021 z 9.7.2021 bol navrhovateľ vyzvaný na doloženie písomného napomenutia. Na uvedený list navrhovateľ odpovedal listom z 19.7.2021, v ktorom namietal postup predsedu súdu pri podaní písomného napomenutia, ako i skutočnosť, že bol vyzvaný na jeho predloženie disciplinárnemu senátu a súčasne podal námietku zaujatosti voči jednému z členov pôvodného disciplinárneho senátu.

7. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) začal vykonávať svoju činnosť odo dňa 1.8.2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Dňa 1.12.2021 nadobudol účinnosť zákon č. 432/2021 Z.z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok), na základe ktorého (§ 3 disciplinárneho súdneho poriadku), o disciplinárnej zodpovednosti sudcov, prokurátorov, súdnych exekútorov a notárov rozhoduje a disciplinárne opatrenia ukladá Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v disciplinárnych senátoch.

8. Do 31.5.2022 však nebol normatívne ustanovený procesný režim, v rámci ktorého mal v predmetnej (disciplinárnej) veci konať a rozhodovať najvyšší správny súd.

9. Dňa 1.6.2022 nadobudla účinnosť novela zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon č. 151/2022 Z.z.), ktorý novelizoval znenie § 117 ods. 8 tak, že k nemu pripojil vetu "O návrhu sudcu rozhoduje disciplinárny senát najvyššieho správneho súdu určený podľa disciplinárneho súdneho poriadku bez nariadenia ústneho pojednávania a po vyjadrení orgánu podľa odseku 7, ktorý udelil napomenutie; na konanie sa primerane použije disciplinárny súdny poriadok."

10. Na základe uvedeného bolo ustálené, že pri rozhodovaní o neplatnosti písomného napomenutia podľa § 117 ods. 7 a 8 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa jedná o disciplinárnu vec v režime disciplinárneho súdneho poriadku, pričom vec týkajúca sa návrhu na určenie neplatnosti písomného napomenutia bola náhodným výberom pridelená disciplinárnemu senátu 32D najvyššieho správneho súdu, ktorý o nej konal pod sp.zn. 32D/19/2021.

11. Listom z 10.6.2022 upovedomil disciplinárny senát účastníkov konania o začatí konania a súčasne vyzval predsedu H. Q. B. D. (t.č. P. J. F.) na predloženie písomného napomenutia spolu s príslušným spisovým materiálom a vyjadrením k podanému návrhu na určenie jeho neplatnosti.

12. Dňa 4.7.2022 bol najvyššiemu správne súdu doručený spis sp.zn. Spr 572/21 bez vyjadrenia predsedu H. Q. B. D. k podanému návrhu na určenie neplatnosti písomného napomenutia.

13. Navrhovateľ vo svojom návrhu na určenie neplatnosti písomného napomenutia predovšetkým namietal, že vo výrokovvej časti písomného napomenutia absentuje opis skutku, jeho právna kvalifikácia a právna veta týkajúca sa vymedzenia, že išlo o nedostatky v práci menšieho významu alebo poklesky v správaní menšieho významu. Keďže výrok písomného napomenutia obsahoval len uloženie sankcie, malo byť porušené právo navrhovateľa na obhajobu, pretože nevedel, voči akým skutkovým okolnostiam sa môže brániť. Len v odôvodnení písomného napomenutia bolo skonštatované porušenie § 30 ods. 11 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov, hoci osobitný zákon stanovujúci sudcovi povinnosť dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (podľa poznámky pod čiarou 11a zákon č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov) sa podľa navrhovateľa netýka ochrany verejného zdravia prekryvaním horných dýchacích ciest. Na podklade toho navrhovateľ namietal, že v písomnom napomenutí nie je špecifikovaná jediná konkrétna povinnosť (pravidlo bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci), ktorú by porušil, pretože k žiadnemu porušeniu ani nedošlo. Podľa navrhovateľa je písomné napomenutie „bez najmenších pochybností už titulom absencie základných formálnych náležitostí zmätočné, nepreskúmateľné, svojvoľné, arbitrárne a nesporne i nezákonné rozhodnutie, vydané predsedom súdu na politickú objednávku, ktorú doprevádzala mainstreamová mediálna šikana.“ Navrhovateľ ďalej citoval viacero normatívnych ustanovení, z ktorých podľa jeho názoru nevyplývajú povinnosť nosiť na súde rúško alebo respirátor, resp. naopak je zrejmy zákaz ich nosenia.

14. Navrhovateľ teda namietal nezákonnosť písomného napomenutia jednak z dôvodu absencie zákonných náležitostí jeho výroku ako i nesprávneho posúdenia povinnosti nosiť na súde rúško, resp. respirátor, t.j. tak po formálnej ako i vecnej stránke.

15. Disciplinárny senát sa v zmysle procesnej logiky najprv zaoberal zákonnosťou písomného napomenutia z hľadiska jeho preskúmateľnosti s odkazom na namietanú absenciu formálnych náležitostí.

16. Písomné napomenutie predstavuje vzhľadom na svoju povahu ako i normatívne začlenenie do § 117 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov označeného ako „disciplinárne opatrenie“ osobitný spôsob disciplinárneho rozhodnutia a disciplinárnej sankcie (disciplinárneho opatrenia) súčasne.

17. Právomoc uložiť sudcovi písomné napomenutie má v zmysle § 117 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov, orgán, ktorý je oprávnený podať disciplinárny návrh. Tento orgán je oprávnený uložiť sudcovi písomné napomenutie za nedostatky v práci menšieho významu alebo poklesky v správaní menšieho významu, ak takéto vybavenie považuje za postačujúce. To znamená, že orgán majúci inak postavenie disciplinárneho navrhovateľa, sa pri vydaní písomného napomenutia dostáva do polohy orgánu rozhodujúceho vo veci samej, pretože jednak rozhoduje o vine sudcu za spáchané pracovné nedostatky alebo poklesky v správaní menšieho významu a súčasne ukladá aj proklamačnú sankciu v podobe napomenutia. Inak povedané písomné napomenutie predstavuje osobitnú formu disciplinárneho rozhodnutia, ktoré vydáva priamo disciplinárny navrhovateľ a nie disciplinárny senát najvyššieho správneho súdu, ktorého ingerencia je až následná, spojená s prieskumným konaním o určení neplatnosti písomného napomenutia.

18. Vzhľadom na to, že písomné napomenutie má povahu disciplinárneho rozhodnutia sui generis, musí súčasne spĺňať aj formálne podmienky vzťahujúce sa na náležitosti takéhoto rozhodnutia.

19. V čase vydania preskúmaného písomného napomenutia (23.6.2021) boli náležitosti disciplinárneho návrhu vymedzené v § 120 ods. 5 a 6 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30.11.2021, podľa ktorých

(5) Návrh musí obsahovať meno a priezvisko sudcu, proti ktorému návrh smeruje, opis skutku, pre ktorý sa navrhuje začatie disciplinárneho konania, a označenie dôkazov, o ktoré sa návrh opiera, ako aj skutočnosti, ktoré svedčia o tom, že návrh na začatie disciplinárneho konania je podaný včas.

(6) Opis skutku, pre ktorý sa navrhuje začatie disciplinárneho konania, musí s ohľadom na konkrétne okolnosti obsahovať uvedenie miesta, času, spôsobu jeho spáchania, spôsobeného následku, prípadne uvedenie iných skutočností, a to tak, aby skutok bol dostatočne konkretizovaný a nemohol byť zamienený s iným skutkom a aby bolo odôvodnené použitie určitého disciplinárneho opatrenia. Návrh tiež obsahuje právnu kvalifikáciu skutku s uvedením príslušného zákonného ustanovenia.

20. Súčasne sa v čase vydania preskúmaného písomného napomenutia (23.6.2021) na disciplinárne konanie a teda i náležitosti disciplinárneho rozhodnutia v zmysle § 150 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a príseďaciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30.11.2021 vzťahoval Trestný poriadok. Podľa § 163 ods. 3 Trestného poriadku

(3) Výrok, ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného alebo ktorým sa spod obžaloby oslobodzuje, musí presne označovať trestný čin, ktorého sa výrok týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením právnej kvalifikácie, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, prípadne aj s uvedením iných skutočností potrebných na to, aby skutok nemohol byť zamienený s iným, ako aj uvedením všetkých zákonných znakov vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu.

21. Z citovaných zákonných ustanovení, ktoré sa mali analogicky aplikovať na písomné napomenutie vydávané podľa § 117 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a príseďaciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov, jednoznačne vyplýva, že nevyhnutnou náležitosťou výroku písomného napomenutia musel byť opis skutku, ktorý s ohľadom na konkrétne okolnosti mal obsahovať uvedenie miesta, času, spôsobu jeho spáchania, spôsobeného následku, prípadne uvedenie iných skutočností, a to tak, aby skutok bol dostatočne konkretizovaný a nemohol byť zamienený s iným skutkom ako i právnu kvalifikáciu skutku s uvedením, či sa jedná o pracovný nedostatok alebo poklesok v správaní menšieho významu.

22. Bez takéhoto uvedenia by totiž písomné napomenutie bolo nepreskúmateľné a arbitrárne. Dotknutý sudca by totiž zo záväzného výroku (obmedzenie záväznosti rozhodnutia len na jeho výrok je pritom notoriou slovenského právneho poriadku) nevedel, za aký skutok a akú jeho právnu kvalifikáciu bol potrestaný. Uvedené by následne negovalo možnosť obhajoby sudcu napr. prostredníctvom podania návrhu na určenie neplatnosti písomného napomenutia. Inými slovami, ak neobsahuje skutková veta vo výroku o vine úplný popis skutočností rozhodných pre naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty, dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces (porovnaj napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 509/2015 z 19.1.2016 alebo rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 38/2014 z 26.8.2014). Takáto nepreskúmateľnosť by súčasne znemožňovala aplikáciu zásad res iudicata a ne bis in idem, pretože by sa nedalo jednoznačne ustanoviť, za ktorý skutok bol sudca písomným napomenutím potrestaný.

23. Keďže vybavovanie pracovných nedostatkov alebo pokleskov v správaní sudcu menšieho významu formou písomného napomenutia zo strany predsedu súdu je povahovo blízke aj správneho trestaniu, možno v tejto súvislosti poukázať i na konštantnú judikatúru súdnych autorít v oblasti správneho súdnictva, z ktorej jednoznačne vyplýva potreba riadneho a nezameniteľného vymedzenia skutku vo výroku administratívneho rozhodnutia (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 8Sžk/2/2019 z 20.8.2020, rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Sžfk/21/2021 z 31.3.2022, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 396/2013 z 26.6.2013).

24. Na základe vyššie uvedeného disciplinárny senát dospel k záveru o nepreskúmateľnosti písomného napomenutia z dôvodu absencie opisu skutku a právnej kvalifikácie v jeho výrokovej časti. Z tohto dôvodu sa disciplinárny senát ďalej už nevenoval otázke vecnej správnosti písomného napomenutia.

25. Z kontextu postupu predsedu H. Q.L. B. D. pritom vyplýva, že aj tomuto musela byť predmetná nepreskúmateľnosť následne zrejmá, pretože v ďalšom písomnom napomenutí sp.zn. Spr 572/21 z 26.7.2021 vydanom rovnako za vykonávanie hlavných pojednávaní (navrhovateľom) bez prekrytia horných dýchacích ciest už do výrokovej časti doplnil aj opis skutku a jeho právnu kvalifikáciu.

26. Záver disciplinárneho senátu o nepreskúmateľnosti písomného napomenutia sa premietol do spôsobu rozhodnutia disciplinárneho senátu a to určenia písomného napomenutia za neplatné.

27. O náhrade trov konania disciplinárny senát nerozhodoval, pretože znenie § 117 ods. 7 a 8 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov s takouto možnosťou rozhodovania nepočíta a vzhľadom na prieskumnú povahu rozhodovania neprichádza v tomto smere do úvahy ani primerané použitie ustanovení disciplinárneho súdneho poriadku. Disciplinárny senát totiž nerozhoduje v zmysle § 38 disciplinárneho súdneho poriadku o oslobodení disciplinárne obvineného, resp. o jeho uznaní za vinného.

28. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v disciplinárnom senáte pomerom hlasov 5:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok **n i e j e** prípustný.